

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobkyně: **R. J.**, narozena X,
bytem X,
zastoupena advokátem JUDr. Ing. Pavlem Cinkem, LL. M.,
sídlem Veleslavínova 363/33, 301 00 Plzeň,

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 25, 150 00 Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. X ze dne 9. 3. 2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaná žalobkyni snížila výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Na základě posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň-sever dospěla k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činí 55 %. Podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, se jedná o invaliditu druhého stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

2. Žalobkyně proti tomuto závěru brojila námitkami. V nich vytkla posudkovému lékaři okresní správy sociálního zabezpečení, že v posledním posudku svůj závěr nezdůvodnil. Posudkový lékař dále na rozdíl od posudků z let 2013 a 2016 nezohlednil u žalobkyně chronický vertebrogenní algický syndrom, ačkoli jej zmínil. Závěru o zlepšení zdravotního stavu žalobkyně odporovaly výsledky vyšetření perimetrem, který jí roku 2019 naměřil menší rozsah zorného pole než roku 2016. S odkazem na tento negativní posun bylo žalobkyni zakázáno řízení motorových vozidel bez vidiny zlepšení. Zdravotní stav žalobkyně se tedy oproti minulosti objektivně zhoršil. Podkladový posudek se nevypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi a chybí mu náležité odůvodnění. Žalovaná námitky zamítla a namítané rozhodnutí potvrdila. V námitkovém řízení nechala vypracovat posudek svým lékařem, z něhož vyplynulo, že hlavní příčina nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně spadá pod kapitolu VII (Postižení oka, očních adnex, zraku), položku 3d (Poruchy zorného pole; oboustranné koncentrické zúžení zorného pole v rozsahu od 5 do 10 stupňů od bodu fixace) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 50–60 %. Míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně určil lékař žalované na základě doložených lékařských zpráv a charakteru postižení ve středu rozpětí, tj. 55 %. Tato hodnota měla vzít v potaz rovněž další postižení žalobkyně.
3. Proti rozhodnutí žalované žalobkyně brojila žalobou. V ní v zásadě zopakovala svou argumentaci z námitek proti prvnímu rozhodnutí žalované ve věci. Nad to zdůraznila, že lékař žalované vycházel pouze z neúplných podkladů správního orgánu, aniž by zkoumal podrobněji žalobkynin současný zdravotní stav. Výsledné neúplné a nepřesvědčivé posouzení představovalo vadu řízení. Pokud by lékař žalované vycházel ze skutečného současného zdravotního stavu žalobkyně, došel by k závěru o její praktické slepotě obou očí. Dále by uznal její neschopnost statické a mechanické zátěže. Obojí s vlivem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně v rozsahu nejméně 70 %. Žalobkyně také namítla, že lékař žalované u ní nezohlednil nutnost pokračující léčby zahrnující mj. operativní zákroky.
4. Žalovaná k žalobě sdělila, že rozhodla na základě posudku, jenž se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Vzhledem k medicínské povaze námitek navrhla žalovaná důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

Posouzení věci

5. Žaloba není důvodná.
6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobkyně na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].
7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).

8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů [§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
9. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobkyně.
10. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly o 60 %, a proto se v jejím případě jedná o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění. Tento stav existoval ode dne 30. 8. 2019, tj. dne vydání posudku o invaliditě lékařem okresní správy sociálního zabezpečení. Posudková komise u žalobkyně shledala stejné postižení zraku jako lékaři okresní a České správy sociálního zabezpečení, tedy postižení podle kapitoly VII, položky 3d přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity: degeneraci oční sítnice včetně adaptační poruchy na šero a tmu. Pro míru poklesu pracovní schopnosti u zmíněného postižení vyhláška stanovuje rozmezí od 50 % do 60 %. Posudková komise stanovila horní hranici daného rozmezí, a to právě pro sníženou adaptabilitu. Hodnotu komise již nezvyšovala, poněvadž další postižení nemají zásadnější vliv na ztrátu pracovních schopností žalobkyně. Posudková komise se tak shodla s lékařem okresní správy sociálního zabezpečení i žalované na přiznání invalidity žalobkyni ve druhém stupni.
11. Posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity, včetně závěru o tom, že žalobkyně není schopna výkonu těžké fyzické práce, práce ve výškách, v riziku úrazu, v nočních směnách, u točivých strojů. Je schopna fyzicky lehčí práce respektující stanovené omezení či nenáročné administrativní činnosti. Nezvládání stávající práce uklízečky v mateřské škole v rozsahu 30 hodin týdně nebylo nijak prokazováno.
12. Vůči obsahu posudku žalobkyně namítla, že jde o zvlášť obtížný případ vyžadující specializované lékařské posouzení. Členem posudkové komise nebyl lékař se specializací na zrak a optiku. Posudek tak nemá dostatečnou vypovídací hodnotu, neboť členové komise neměli dostatek odborných znalostí týkající se oční vady žalobkyně. Schopnost práce uklízečky byla pro posudkovou komisi určujícím faktorem pro volbu rozmezí poklesu její pracovní schopnosti. Zdravotní stav žalobkyně se ovšem postupně zhoršil, tohoto přivýdělníku tak musela zanechat. I z konzultace posudkové komise s očním lékařem plyne, že nález je u žalobkyně na hranici praktické nevidomosti. V roce 2013 byl stav žalobkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

hodnocen na úrovni invalidity třetího stupně a od té doby se zhoršuje. Ke zpochybnění předchozího odborného posouzení posudkový lékař nedisponuje odpovídající odborností. Závěrem pak žalobkyně rozporovala i sdělení posudkové komise, že lze předpokládat zhoršení stavu a při omezení zorného pole do 5 stupňů i přiznání invalidity třetího stupně. Doložení dokumentace těmito požadavkům již teď odpovídá.

13. Posudek ovšem na tyto námitky poskytuje úplnou odpověď:
14. Posudková komise musí být podle § 16b zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení nejméně tříčlenná. Předsedou posudkové komise může být jen lékař. Předseda posudkové komise a tajemník posudkové komise jsou vždy zaměstnanci zařazení k výkonu práce v ministerstvu; tajemník je členem posudkové komise. Dalšími členy posudkové komise jsou odborní lékaři jednotlivých klinických oborů. (odst. 1). Posudkový lékař, který je předsedou posudkové komise ministerstva, řídí jednání této komise, určuje její konkrétní složení a rozhoduje o zařazení jednotlivých případů na pořad jednání komise. (odst. 3).
15. Specifické postavení posudkových komisí spočívá právě v tom, že jsou nadány odbornou kompetencí v oblasti posudkového lékařství, což znamená, že jsou schopny z medicínského hlediska komplexně posoudit zdravotní stav účastníka řízení, neomezují se jen na některé lékařské obory. Jsou tedy kompetentní komplexně hodnotit zdravotní stav účastníků řízení na základě odborných lékařských zpráv. Není tedy nutné, aby v komisi zasedali odborníci na konkrétní oblast medicíny, do níž spadají obtíže posuzovaného účastníka řízení. Nepředepisuje to ani zákon (srov. rozsudek NSS č. j. 1 Ads 154/2019-21 ze dne 6. 8. 2019, č. j. 3 Ads 105/2011-54 ze dne 21. 7. 2011). Komise však musí být schopna splnit účel svého zřízení, tedy posoudit příčiny a rozsah dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Vzhledem k tomu, že členem komise byl mimo jiné lékař s odborností neurologie a byl konzultován lékař s odborností očního lékařství, o schopnosti komise posoudit věc kompetentně nevznikají zásadní pochyby. Není pak třeba dalšího osobního vyšetření před posudkovou komisí, pokud ta hodnotí pouze shromážděné lékařské zprávy a pouze odborně hodnotí skutkový stav podle nich zjištěný. K tomu posudková komise výslovně uvedla svůj odborný názor, že předložené podklady stačí pro posouzení (str. 2 protokolu o jednání z 2. 12. 2020) a žalobkyně žádné konkrétní tvrzení o nezohledněných obtížích neuvedla.
16. Z hlediska odborného posouzení žalobkyně nevznesla námitky, které by vypovídací hodnotu posudku zpochybnilly. Není pravda, že by schopnost práce uklízečky byla hlavní kritériem rozhodnutí komise. Komise zjevně hodnotila zjištění o zdravotním stavu a podřadila je postižením vymezeným v kapitole VII přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Z lékařských zpráv předložených žalobkyní plyne, že porucha jejího zorného pole odpovídá zúžení v rozsahu 5–10 stupňů. Tomu *prima facie* odpovídá závěr posudkové komise, že jde o postižení podle kapitoly VII, položky 3d přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity na vyšší hranici taxace s přihlédnutím k poruše adaptace na tmu. K závažnějšímu hodnocení podle položky 2a přílohy k vyhlášce by bylo třeba omezení zorného pole do 5 stupňů, což z žádných předložených podkladů neplyne (i zde závěr komise odpovídá podkladům). Vzhledem k řádnému složení komise (nadto po konzultaci s oftalmologem) pak není ani pochyb o její schopnosti hodnotit přechozí posudkový závěr z roku 2013 jako posudkovou chybu.
17. Obsahově se tedy posudek úplně vypořádal s námitkami žalobkyně a s lékařskými

zprávami, které předložila v řízení před soudem. Soud proto posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý.

18. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Jasně z něj plyne, že pracovní schopnosti žalobkyně poklesly o 60 %, což podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě druhého stupně.
19. Z uvedených důvodů nedošlo k vadám v řízení před žalovanou a její rozhodnutí č. j. 686 224 1529-44091-HS ze dne 9. 3. 2020 je v souladu se zákonem. Soud proto žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch a úspěšné žalované náhrada nákladů nenáleží. Žádná z účastnic proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1, 2 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 18. února 2021

Mgr. Jan Šmakal, v.r.
samosoudce